

ймали присягу на вірність Вітчизні і радянському народу».

Під охорону закону взято інші насадження дуба і окремі дерева в Черкаській області. Заповідними оголошено 100 дубів, посаджених на території музею-заповідника Т. Г. Шевченка в Каневі на честь 100-річчя з дня смерті поета, насадження цих дерев у Тальнівському лісництві Уманського лісгоспзагу, алея дубів у Маньківці, дуб полум'яного революціонера Устима Жука у Городищенському лісництві, 400-річні дуби на території Канівської гідролісомеліоративної станції, інші лісові красені.

Заповідні дерева дбайливо охороняються. Їх взяли під опіку лісництва,

колгоспи, школи, інші установи і організації. Минають роки, десятиліття. А дуби стоять. Інколи здається, вони й не ростуть. Потрібний чималий відрізок часу, щоб побачити ці зміни у розвитку. Щоб виростити могутнє дерево, не завжди вистачає і двох поколінь. Тільки деякі екземпляри на тридцятому році життя можуть дати перші плоди. Не кожному вдається дочекатися появи жолудів на посаджених ним деревах. Такі люди трудяться для майбутніх поколінь. Ось чому так ревно слід оберігати лісових патріархів. Дуби — жива пам'ять нашого народу, окраса рідної землі.

С. МАЦЮЦЬКИЙ.

У КОЛОНІЇ СІРОЇ ЧАПЛІ

В урочищі В'язовому неподалік від села Проців Бориспільського району оселилася найбільша на Київщині колонія чапель. Порахувати гнізда приїхала сюди червненого дня експедиція дружини по охороні природи Київського державного університету.

...Першими із зустрінутих жителів колонії був виводок сірої ворони. Пташенята, що вже залишили гніздо, раптом випурхнули з-під ніг. Весь ліс сповнений гвалтом чапель. А які дивовижні звуки вириваються з їхніх горлянок — аж не віриться, що то кричать птахи. Під деревами ніби сніг випав — підстилка та зелене листя геть укриті пташиним послідом.

Колонія займає невелику ділянку старого лісу, що виходить до дніпровської заплави. Найбільше чапель влаштували гнізда на шестивікових дубах-велетах. На одному з них ми нарахували до 50 гнізд! Це, так би мовити, центр пташиного містечка, далі стоять невеликі дерева, на яких по 1—3 гнізда. Разом з чаплями поселилося чотири пари білих лелек. Дивно бачити їх у лісі, адже вони гніздяться переважно на відкритих місцях.

Ми нарахували близько 300 гнізд сірої чаплі. Тут же живе чорний шуліка, дві пари сірих ворон, лелеки, є кілька гнізд нічних чапель — квакв. Бачили навіть досить рідкісну на Київщині велику білу чаплю. Галі Сорокун та Олегу Горошко пощастило зробити відкриття: вони знайшли два гнізда великого баклана. Раніше в Київській області орнітологи відмічали лише випадкові зальоти цих птахів.

Над лісом знялася ціла хмара потривожених птахів. Розглядаю їх у бінокль. Раптом серед них помічаю іншого птаха. Чорне оперення, білий живіт, червоні

ноги — та це ж чорний лелека! Птах, занесений до Червоних книг СРСР та УРСР. Можливо, він також мешкає десь поблизу, та його гніздо знайти нам не вдалося.

У пташиному містечку є і свої гості-квартиранти. На лузі, неподалік від узлісся, паслося близько сорока лелек. Звідки вони взяли у червні? Справа в тому, що лелеки починають розмножуватися на 4—5 році життя, і молодь влітку нерідко тримається зграями, мандруючи з місця на місце. Лелеки годувалися на лузі, а на ніч злітали на великі дуби край колонії.

Пташине поселення біля Процева становить велику цінність. Йому треба забезпечити надійну охорону. Пропозиція створити тут заказник у Київському обласному управлінні лісового господарства і заготівель, на жаль, була зустрінена в штики. Урочище В'язове знаходиться на території місцевого мисливського господарства обллісгоспзагу, який свої вузьковідомчі інтереси ставить вище інтересів держави. До того ж, тут немає ніяких протиріч. Адже протягом травня-червня, коли гніздяться птахи, ніякого полювання взагалі бути не може. Більше того, тоді в усіх мисливських господарствах проводяться місячники тиші. Що ж до інших умов режиму охорони заказника — заборона вирубки дерев, забудови, прокладання доріг тощо, то в цьому не менше зацікавлені й працівники мисливського господарства.

Взяти колонію цінних птахів під охорону конче необхідно, бо коли будуть зрубані великі дерева, вона зникне. Саме так сталося у Козинському лісництві Київського лісгоспзагу. Великі сосни, де гніздилися чаплі, були зрубані, і замість веселого гамору птахів там зараз німа пуста.

В. ГРИЩЕНКО.